

სანდროს კონფერენციიდან მოკიდებული მოკავშირეთა მიერ ხელმოწერილ საბუთების მიხედვით პუანკარე ცდილობს დამტკიცოს რუისის ოლქის ოკუპაციის კანონიერება და მოითხოვოს საფრანგეთის მოთხოვნის დასაყრდენად შესრულდეს...

ოფიციალური პრესა იწონებს პუანკარეს პოლიტიკას, მაგრამ აღნიშნავს, რომ საფრანგეთის ნოტა არ უჩვენებს ახალ გზას პრაქტიკულ მოლაპარაკების მეტი წარმატებით წარმოებისათვის და ძველ შეხედულებას იცავს...

ბერლინი. 25 აგვისტო. (მოსკოვით) შტრესმანი თავის სიტყვაში გერმანიის საგარეო პოლიტიკის შესახებ, მიუწვევს ბანკეტზე რომ წარმოსთქვა, უმთავრესად შერჩეულ კუნოს მთავრობის იგნის მემორანდუმზე, რომელსაც გერმანიის ეხ-ნიდელი მთავრობაც ემხრობა...

ლონდონი. 25 აგვისტო. (მოსკოვით). ინგლისისა და საფრანგეთის მიწერ-მოწერის გამოკვეთების გამო, მანჩესტერ ვარდიენი აღნიშნავს, რომ მიმოწერა ისეთ დიდ უთანხმოებას აქვს, ვიდრე მოკავშირეთა შორის არსებულს, რომ შესაძლოა ამ ორ ქვეყნის შუა განხეთქილება მოხდეს...

პარიზი. 25 აგვისტო. (მოსკოვით). საფრანგეთის პასუხი ინგლისის ნოტაზე შეიცავს გერმანიის პოლიტიკას, რომელიც თითქოს რუისის ოკუპაციისკენ მოწოდებას წარმოადგენს. ნოტაში საფრანგეთი უპასუხებს ბალდვინს და აღნიშნავს იმ პრინციპებს, რომელთა მიხედვით შესაძლებელია კონფერენციების პრაქტიკული გადაწყვეტა...

პარიზიში მოუთმენლად ელიან ინგლის-საფრანგეთის კონფლიქტის დასრულებას, რომელსაც შეუძლიან გერმანია ბოლშევიზმის გზაზე დაეყენოს. პარიზი. 25 აგვისტო. (მოსკოვით). ბელგიის

ნოტა ინგლისისადმი უმთავრესად ეხება რუისის ოკუპაციის კანონიერებას და დამატებით მოითხოვს მოკავშირეთა შეთანხმების აუცილებლობას.

მცირე ანტანტის ახალი კონფერენცია. ვენა. 25 აგვისტო. (მოსკოვით). როგორც ბელგრადიდან იუწყებიან, სექტემბრის შუა რიცხვებში მარინბადში მოხდება მცირე ანტანტის ახალი კონფერენცია სარეპარაციო საკითხებისა და უნგრეთისათვის სესხის მიცემის შესახებ.

რომი. 27 აგვისტო. ოფიციალური პასუხი ბრიტანეთის მთავრობისა საფრანგეთის უქანსკენელ ნოტაზე ორ კვირაზე აღრე არ გვეგზავნება, სანამ ბალდვინი დაბრუნდება ექსლენდინად.

პუანკარეს სიტყვა მასსეში. პარიზი. 27 აგვ. (რად. საფ. პრესისა), მასსეში დაღუპულ მეომართა ძეგლის გახსნის დროს პუანკარემ წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიც დახატა სურათი ევროპის მდგომარეობისა გერმანიის რომ გამარჯვება მსოფლიო ომში. „დე ნიუ იტყვიან, — სიტყვა პუანკარემ — რომ ეს ფანტასტიური წინასწარმეტყველება იყო. ასეთ ფანტიზიათა დღიურ სიტყვად და სინამდვილედ ქვეყნის ნიშნები ჩვენ უკვე ვნახეთ გერმანიისა ზეიმ-ბატონობის დროს მოკავშირეთა მდგომარეობა რომ არ ყოფილიყო, ეს საზღაპრო ფანტაზია საზღაპრო სინამდვილედ იქცეოდა...“

ლონდონი. 27 აგვისტო. პერინსონის მინისტრის ამხანაგმა სუტერლანდის პერსონმა თავის პოლიტიკურ სიტყვაში განაცხადა ჩვენ საფრანგეთის მოკავშირეებთან ერთი სურვილით ვართ გაერთიანებულნი — რაც შეიძლება დიდხანს დავრჩეთ მეგობრებათა. მაგრამ ფუქრობთ, როგორც ჩვენ ვუხდით ამერიკის ვალს, ისე ჩვენი მოვალეობა უნდა გავცისწორდნენ ჩვენი.

ლონდონი. 27 აგვისტო. „დილილი მელის“ დილომატი კორესპონდენტი ამბობს, რომ თუქუა შტრესმანი იმუქრება საფრანგეთთან არაფერი საერთო იქონიოს რუისის ევაკუაციამდე, გერმანიის მსხვილი მრეწველნი და მესაკუთრენი მაინც ფიქრობენ საფრანგეთსა და ბელგიასთან მოლაპარაკების განახლებას.

ვენა. 25 აგვისტო. (მოსკოვით). ამსტერდამიდან დაბრუნებულმა ტომასმა ბეკვილითი სიტყვის წარმომადგენელთან ბასში განაცხადა: შტრესმანის მთავრობა გერმანიის უქანსკენელი საკოალიციო მთავრობაა, ამის შემდეგ ან უკიდურეს შილიტარისტების დიქტატურა დამყარდება ან კომუნისტების მეთაურობითი მემარცხენე პარტიათა ხელი-სულებლობა.

არჩევნებში გაიმარჯვებს ს.-დემოკრატებმა. ეს არჩევნები გასაჩივრებულ იქნა და იგი უქანონოთ აღიარა საგუბერნიო საარჩევნო კომისიამ.

ამ არჩევნების დროს ქუთაისში ს.-დემოკრატებმა სხვათა შორის გამოუშვეს ალმანახი, რომელშიც არჩილ ჯორჯაძეს, გიორგი ზდანოვიჩს და კიტა აბაშიძეს მასხარათ იგდებენ და ტალახში სვრიდენ; რას არ უწოდებენ და რა ცილს არ სწამებენ; რისთვის? იმისთვის, რომ ესენი მოითხოვდნენ საქართველოს ავტონომიას. თვითონ კი ოქტომბრის რევოლუციიდან თავის დასაცავათ 1918 წელს საქართველოს სრული სეპარაცია გამოაცხადეს. გული მწყდება, რომ არჩილი, გიორგი და კიტა ვერ დაესწრენ ს.-დემოკრატების უქანსკენელი წლების ისტორიას და თავიანთი თვლით ვერ დინახეს ის, რაც მოუვიდათ ს.-დემოკრატებს.

აღსანიშნავია და სიმპტომატურია ის, რომ სოც.-დემოკრატები ასე უდიერად ეპყრობოდნენ ჩვენს პარტიას და თითქმის სრულიად არ ებრძოდნენ ვლადიმერ მიქელაძეს და მის პარტიას.

ან ნაირად ჩატარდა ქუთაისის არჩევნები. ჩვენი კანდიდატი დამარცხდა. „ვიბორშიკი“ გაიყვანეს ს.-დემოკრატებმა. მაგრამ მიუხედავად ამისა, დემუტატის არჩევნების დროს „ვიბორშიკების“ უმრავლესობა სწორედ გეგუქორის მოწინააღმდეგე გამოდგა. არც გიორგი, არც კიტა, „ვიბორშიკები“ არ იყვნენ. ამის გამო ჩვენები წამოაყენეს ვ. გელოვანის კანდიდატურა და კიდევ ვაგიდა დემუტატად გელოვანი. ეს ვერ მოინდეს ს.-დემოკრატებმა და მთელი დავიდარება აუტყეს უმთავრესად ზდანოვიჩს, არა მარტო აქ ჩვენში, არამედ რუსეთშიც კი, სადაც სამედიატორო სასამართლო არჩევდა გეგუქორის საჩივარს ჩვენს პარტიაზე.

გულწრფელ რევოლუციონერებს ასეთ საზიზღარ ცილს სწამებდნენ და ტალახს ესვრიდენ. ასას სწავლიდნენ იმიტომ, რომ ესენი მოითხოვდნენ მიწის სოციალიზაციას და საქართველოს ავტონომიას.

მაგრამ ისტორიის უღმობელმა მსაჯულმა სასტიკად გაამტყუნა ს.-დემოკრატები, ზდანოვიჩი კი ბრწყინვალედ გამართლდა. ზდანოვიჩი მოკვდა, მაგრამ მისი იდეა არ მოკვდა, იგი სოციალზმის და ხორციელდება; მიწის სოციალიზაციას საფუძვლები ჩაეყარა, ეროვნული თავისუფლება მტკიცე ნიადაგად სდგას და უფრო ფართოთ არის დასმული, ვიდრე ამას მოველოდით მარქსისტებისაგან. მაშ გაუმარჯოს ამხანაგ ზდანოვიჩის ხსოვნას. გაუმარჯოს მისი იდეას — სოციალიზმ-ფედერალიზმს.

მინა ესაკია.

ახალი ამბები

„ტრიბუნის“ შემდეგი ნომრიდან დაიწყება ბეჭდვა ახს. ი. გედევანიშვილის ახალ მოთხრობათა სერიის: „უწინდელი და აწინდელი“ (წარსულის და აწმყოს სურათები).

ახალი გაზეთი. ახლო ხანში ტფილისში გამოვა სიტყვა-კაზმული გაზეთი „არავი“.

აგრან-დახმარების ყრილობა. უახლოეს ხანში თელავის მხარაში ადგილობრივ მიწათ-განყოფილებების მიერ მოწვეული იქნება აგრან-დახმარების სამაზრო ყრილობა.

ხაარშინი გადახანდალი. კომუნალურ მეურნეობის განყოფილების დადგენილებით საარშინო გადასახადის ვადა ისაზღვრება ოთხი თვით, რომლის შემდეგ განყოფილებას უფლება ენიჭება სახლის პატრონის უძრავ ქონების გაყიდვა.

გადასახადი აპარის საბალახოზე. აპარის საბალახოებზე დაწესდა შემდეგი გადასახადი: მსხვილზე საქონელზე 20 კ., წვილივზე საქონელზე — 10 კ. ოქროთი.

დახმარება მსახიობ დავით აწყურელს. თელავის სამაზრო ადგილკომმა ავადმყოფ მსახიობ დავით აწყურელს და კომპოზიტორ ნიკო სულხანიშვილის ოჯახს დაუნიშნა ყოველთვიური დახმარება.

ცეცხლი. 24 აგვისტოს, მე-7 სამილიციო ნაწილში № 2, სასურსათო საწყობში გაჩნდა ცეცხლი, რომელიც ცეცხლის მქობებელ ქალაქის რაზმის მიერ მალე იქნა ჩაქრობილი.

ახალი კლუბი. ამ დღეებში ვერის უბანში გაიხსნება მუშათა ახალი კლუბი. საინიციატივო ჯგუფი შეუდგა ვერის უბანში და ზურუნას ფეოკრაციების და სათეატრო ინვენტარის შესაძენად.

მეურნეების გაძარცვა. ტფილისიდან მარტყოფისაკენ მიმავალ მეურნეებს გზაში დახვედრია ყაჩაღი და დაუბრუნებიათ. ერთი ბოროტ-მომქმედი შეპყრობილი იქნა დანარჩენის შესაპყრობლად მიღებული ზომები.

კოლოკეუმები. განათლების კომისარიატის დადგენილებით ტფილისის მე-2-ე, მე-16-ე და მე-20-ე ტენიკუმები გადაკეთდა სპეციალურ-ქიმიურ ტენიკუმებათ. შესვლისათვის საჭიროა ჩაბარებული კრება, რაც დროზე ეცნობა თითოეულ უჯრედს.

დანიშნულ დღეს დონძირის უჯრედის მთელი შემადგენლობა გასწია ისლუსაკენ, გზაზე მათ ბუნების სიმკაცრეში, იმ დღესაც ეს ნორჩი კრეატილი სპარტაკელთა თავის ჩვეულებრივ სიმარტოთ გამოიყურებოდა და მოუთმენლად ელოდა გასვლის წუთს. შავალა 8 საათისათვის უნდა მოსულიყო.

სულ გაერენში მონაწილეობდა ოცდაშვიდი (27) სპარტაკელი; აქედან თვრამეტი (18) ვაჟი და ცხრა (9) ქალი. მხოლოდ ამათში 19 ეპირებიცაა მყინვარის მწვერვალზე ასვლას და მათ შორის 5 ქალი; დანარჩენი 8 სპარტაკელი კი ეპირებიდნენ ერმოლოვის ქოხამდის ასვლას — 10.800 ფუტის საერთოდ აღსანიშნავია შემდეგი. დღემდის მყინვარზე ყოფილა წარსულში მხოლოდ ერთი ქალი, გვარად პეობორაყენსკი, ტომით რუსი, რამდენადაც ჩვენ ეს ვიცით სათანადო ლიტერატურიდან. უკანასკნელი გამგზავრება კი ღირსშესანიშნავია იმით, რომ ის მრავალრიცხოვანია — 27 სული და მათ შორის 9 ქალი — ყველაზე პართელები.

წინასწარ რასაკვირველია ძნელი გამოსატყობია, თუ აღნიშნულ გაფრენიდან რამდენი შესძლებს მყინვარის მწვერვალზე ასვლას და აღსანიშნავია მასთანვე ისიც, თუ ამინდი რამდენად ხელს შეუწყობს და ბუნებაც თავის სიმკაცრეს არ გამოიჩინებს ამ ახალგაზდათა წინააღმდეგ. ამას ახლო მომავალში ვიხილავთ.

მიუთხრუნდეთ ისევ მათ მოწყობილობას. გიორგი დაწვრილებით მიხსნის და მიჩვენებს ყველაფერს, რაც კი შეუძენიათ და გაუკეთებიათ მათ უმთავრესად უფასოთ, — რასაკვირველია, რადგან სამაგისო თანხები არ ჰქონიათ, თუ არ მივიღეთ მხედველობაში ის მცირეოდენი ფული, რომელიც მიიღეს სახალხო განათლების კომისარიატიდან, ნაწილობრივად კი სპარტაკიდან. ცხადია, ამ უმთავრესად მათი გამჭირვალა, მათი ნებისყოფა ყოველივესა და ყველაფრის შეტენას ხელს უწყობდა. გიორგი ხომ დიდიდნად სალაშობდის დადიოდა დაწვრილებიდან დაწვრილებულაში. დღეში უხდებოდა უქანსკენელ ორი კვირის განმავლობაში 20—25 ვერსის გავლა, — სიარული ქალაქის მიდამოებში.

ბიჯობი ქამარზე ეციდა, ასე ორი ცილა დაწვრილებით თუ რამდენი გაიარა. ერთ დღეს გიორგიმ შეხვედრისას მითხრა: „გუშინ 27 ვერსი ვიარე“. ასე რომ ასეთ ბევრთ სიარულს კომისარიატიდან კომისარიატში მოჰყვია ის, რომ თითქმის ყველაფერი შეიძინეს და შეიძინეს შესაფერისი ნივთები.

მოქ. ბ. კალანდარის საშვლებით საჭურველში (არსენალი) გაუკეთებინებიათ 25 ფოლადის წერტივი წვეტიან ჯოხებზე მწვერვალზე ასავსელად, მხოლოდ ერთ ლიმიანი ბაჭარი 100 მეტრი ერთმანეთის გადასაბმელად მწვერვალზე ასვლის დროს სატყეო კომიტეტს მიუცია ჯოხები; ფოსტა-ტელგრაფის კომისარიატს სათანადო ქამრები; საქ. სამ.

მოგონება ახ. გიორგი ფლანოვიჩზე

გიორგი ზდანოვიჩის რევოლუციონური წარსული ყველა იცის, ვინც გიორგის იცნობდა და ვისაც ოდნავ მაინც თვალყური უდევნებია რუსეთის რევოლუციის ისტორიისათვის. ამიტომ მე აქ არ გამოვლდები გიორგის წარსულის აღწერას, — ეს ჩემს ძალას აღემატება. მინდა მხოლოდ დღეს, გავიხსენო გიორგის როლი ამ ათი-თერთმეტი წლის წინად მომხდარ სახელმწიფო სათათბიროს დებუტატის უქანსკენელი არჩევნების გარშემო ატეხილი ბრძოლაში.

ჩვენი კანდიდატი იყო კიტა აბაშიძე, სოც.-დემოკრატების კანდიდატი იყო ევგ. გეგუქორი და ნაც.-დემოკრატების მიქელაძე, გიორგი ზდანოვიჩის კანდიდატურის წამოყენება შეუძლებელი გახდა იმ უკუდამართმა კანონმა, რომლითაც არჩევნები უნდა მომხდარიყო კურიალური წესით: გიორგი ზდანოვიჩი მოაკიციეს რუსების კურიაში. გაჩაღდა ბრძოლა. გიორგი ზდანოვიჩი, როგორც ჩვენი პარტიის დასავლელ სეპარტიველის კომიტეტის თავმჯდომარე, ბელადობას გვიწვედა არჩევნებში. ბრძოლა გვიხდებოდა ორი მხრით, ერთის მხრით გეგუქორი და ს.-დემოკრატები, ხოლო მეორე მხრით ვლ. მიქელაძე და მისი პარტია.

დაიწყო ვიბორშიკების არჩევნები. ფოთის კომიტეტმა მე და იასონ ჩაჩავას დაგვაგულა სენაკის მხარაში მუშაობა. პირველად მოხდა არჩევნები ნაოლალევიში, აქ ვიბორშიკათ გავიდა ევ. გეგუქორი, ჩვენი მხრით კანდიდატი არ იყო წაყენებული. ეს არჩევნები უქანონოდ იქნა ცნობილი და ხელმეორედ არჩევნები დაინიშნა არა ნაოლალევიში, არამედ ბანძაში. აქ ჩვენც დავასახელეთ კანდიდატები. მოხდა კენჭის ყრა, რომელიც დაითავრდა ღამის 12 საათზე.

დაიწყეს კენჭის თვლა. როდესაც ორი სამი ყუთი დაითვალეს, ყუთები სულ ერთიანად გადმოცვივდა მაგიდიდან, სათლები ჩაჩქრა, საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარე და წევრები შეშინდნენ და დასტოვეს არჩევნების დაბანძი.

ეს ობსტრუქცია მოახდინა ჩვენმა ამხანაგმა სარდ. ფალავამ. ამანარათ ეს არჩევნებიც ჩაიშალა. მესამე არჩევნებზე ჩვენი გამოვლდით უკვე მომზადებული და ყველა ჩვენი რწმუნებულები გავიდნენ. ევ. გეგუქორი ვეგაშავეთ ბანძაში. ამ ნაირად სენაკის მაზრიდან იყო ასარჩევი სამი ვიბორშიკი და რადგან რწმუნებულების უმრავლესობა ჩვენ გვეყვინოდა, სამივე ვიბორშიკი ჩვენი გავიდა ამ მაზრიდან. ლეჩხუმის მაზრიდან გავიდა ჩვენი კანდიდატი ფროიძე და თუ ქუთაისის საქალაქო არჩევნებში კიტას გავიყვანდით, მაშინ დებუტატის არჩევნებში გამარჯვება ჩვენი იქნებოდა. ფოთის

ქართული

რება კოლოკეუმებისა ქართული უჯრედის არიომეტრიკაში და ბუნებისმეტყველებაში თარგმანების მიღება გრძელდება სექტემბრის 5-დღ. კოლოკეუმები დაიწყება სექტემბრის 10 ს.

ლენინის სახელობის სკვერის შემოღობის შეხახებ. ქალ. აღმასკომმა დაადგინა მიღებული იქნას ინჟინერ მუხრანსკის ესკიზი და გადაეგზავნოს „უქს“-ს სახელმძღვანელოთ.

ქურდობა. მე-3-ე სამილიციო რაიონში, ბებუთოვის ქუჩა № 23 სოქ. სკვლანოვისას მოპარეს ოქროს საათი ლირებულა უდრის 500,000,000 ბოროტ-მომქმედი შეპყრობილია, რომელიც აღმოჩნდა მოქ. ოლლა ამირბეგოვისა.

მავე სამილიციო უბანში, სამების ქუჩა „ჩემოს“, შენობაში მოქ. მარამ ბანის ბინიდან მოპარული იქნა სხვა და სხვა თვითრეული, ღირებულ 70,000,000 მან. მიღებულ ზომებით ბოროტ-მომქმედი შეპყრობილი იქნა, რომელიც აღმოჩნდა აფანასი სუშკოვა.

მე-2-ე სამილიციო რაიონში ძმათა ქუჩა № 17 გაქურდული იქნა მოქ. ალექსანდრე მეტრეველის ბინა, საიდგანაც წაღებულა სხვა და სხვა ნივთები ღირებულ 260,000,000 მან. ბოროტ-მომქმედი ჯერ-ჯერობით არ არის აღმოჩენილი.

მე-2-ე სამილიციო უბანში, ხუდადოვის ქუჩა № 17, გაქურდული იქნა ელ. ტომარაძის ბინა, საიდგანაც ქურდებმა წაიღეს 992,000,000 მან. ღირებულ სხვა და სხვა ნივთები.

1-ლ სამილიციო რაიონში კარგანოვის ქუჩა № 6 გაქურდული იქნა მოქალაქე ნატალია მესხიშვილის ბინა, საიდგანაც წაღებულა სხვა და სხვა ნივთები ღირებულ 850,000.000 მან. ბოროტ-მომქმედი ცერ-ჯერობით არ არის აღმოჩენილი.

Table with 2 columns: Name and Amount. Includes entries like ჩერვონცი 37,000,000, სტერლინგი ევგე. ჩეკი 36,000,000, დოლარი ევგეტ. ჩეკი 8,050,000, ოსმალური ქალაქის ღირსი 7,350,000, ოსმალური ქალაქის ღირსი 5,100,000, საბჭოთა ფული 19,000.

ქართული
ბოლშევიკი

პ ი ი ზ ა უ ი

1.

აქტიურად ფიქრები უფრო მალეა ღმერთებზე, მოქანცული ზინებით ნელა ძირს დევნებში. პლანეტები დაპირა ვით ლეგენდის რაშები. ეკლესიის გუმბათებს შეეპარა ეჭვები.

რუსო ტყვეში გაიქცა, შეიშალა შექსპირი. შოთას საულავს დაეცემთ,—აგერ დიდი ხანია... და ელენეს კუნძულზე ტყვეა ნაპოლონი... (მე მწუხარე სიცილი ასევე მომითხრო).

უმთავლოდ ნუიორკს, ლონდონს რომ ვებაასეთ; პაერში რომ ავზიდეთ ათასობით ტონები... (ჩვენ მოვკვდებით სიმშლით, ან და სიმსუქნისაგან)— მაინც მათხოვრები ვართ—მანქანა მონები.

ან რა დაგვაწყნარებდა, როცა ცეცხლზე დავდევართ და ვეზუვის ძახილზე მუდამ რომ ვიზივრებით! დღეს ხომ ბაბილონია მხოლოდ მოსაგონარი; ნეტავ სანამ იქნება ეგ ზღვები და გორები;

ჩვენ ქალქში რომ ვცხოვრობთ, სისხლს ვადუღებთ რკინასთან. (გაოცდება ვინმე, რომ უცაბედად გვეწვიოს). ვენოსაგან ჰაერს მოშაბულს ქინაქინით და კირით, თავგანწირვით და მედგად ვებრძვივით ტირან მსოფლიოს.

ბ. პატარაია.

თუ შერი სიმღერების გუჯუნე ამხიარულდება მიუღ- არე-მარეს. დანიშნულ ადგილზე მისულთ დაგვხდათ ასულის პარტიული ამხანაგებიც.

ამხ. გრ. ხოფერიას მიმართეს შეკითხვებით რესპუბლიკის საშინაო და საგარეო ვითარებაზე, წა- მოუყენეს კითხვა გერმანიის მდგომარეობის შესა- ხებად. ამხანაგმა მარტვი და მოხდენილი პასუხი გასცა თითქმის შეკითხვებზე, ხოლო ვრცელი მო- ხსენების გაკეთება დაიწყო და გახსნილ კრებაზე. ამ დროს განმავლობაში შეიკრიბა ყველა ამხანაგი. ნაშუადღევს ექვს საათზე გაიხსნა კრება. თავმჯდო- მარეობდა ამხ. სტ. ტორჩინავა, მიდევრობდა ამხ. აკ. კუცი.

კომიტეტის პასუხის მგებელმა მიდევანმა გა- აცნო ამხანაგებს დღის წესრიგი:

ა) სამაზრო კონფერენციისათვის დელეგატების არჩევა.

ბ) წარმოდგენის საკითხი და მიმდინარე სა- კითხები.

სამაზრო კონფერენციის მოწვევის მიზანი, დე- ლეგატების როლი კონფერენციაზე, განმარტა ამხ. გ. ხოფერიამ. მოხსენების გარშემო გაიმართა კამათი, შეკითხვები მომხსენებლისადმი, სჯა-ბასი, ასე რომ სამაზრო კონფერენციის დღის წესრიგზე სრულიად გარკვეულ გეგმით და მომზადებით, 4ს წევრისაგან შემდგარმა ორგანიზაციამ, აირჩია დელეგატები.

ორგანიზაციიდან შედგა სტენის მოყვარეთა წრე. კრებამ გადასწყვიტა აგვისტოს 27-სათვის ისულის სკოლის დარბაზში იქნეს გამართული გან- დიობული საღამო-წარმოდგენა. კრებამ აირჩია თა- ვისი წრიდან საღამო-წარმოდგენის მომწყობი კო- მისია.

ამხანაგის მოხსენება სიგვიანისა გამო გადა- იღო მორიგ კრებისათვის.

კრება დაიხურა ღამის 11 საათზე.

„აკო“.

დღეს, აგვისტოს 28, საღამოს 7 საათზე, პარ- ტიულ კლუბში შესდგება მეოთხე რაიკომის მორიგი სხდომა. კომიტეტის წევრები მოვალენი არიან გა- მოცხადდენ აღნიშნულ დროზე.

რაიკომის მიდევანი აკ. ხირაძე.

ოთხშაბათს, აგვისტოს 29, საღამოს 7 საათ- ეზე, შესდგება მორიგი სხდომა ტფილისის მე-2-ე რაიკომის. წევრთა დასწრება საავალდებულოა.

მიდევანი.

ტვ. მე-2-ე რაიკომი იწყებს ამხ. დ. ვორკო- ლაძეს გამოცხადდეს პარტიულ ბიუროში ოთხშა- ბათს, საღამოს 7 საათზე.

მიდევანი.

უყოფილ გენერალითა სრ. სახაროველს უჩილოვა

გახსნის წინ

აუარებელი ხალხი შეგროვილი რუსთაველის თეატრის წინ სადაც იხსნება უფოლ მენშევიკთა ყრილობა საქ. ს.-დემოკრატიის როლი საქართვე- ლოსა და რუსეთში დიდია, დიდი და მრავალფე- როვანია მისი პოლიტიკური წარსული და ბრძოლის ეტაპები და საზოგადოებაც ამიტომ დიდად დაინ- ტერესებულა ამ პარტიის ბედით, რომლის ლიკ- ვიდაციას პარტიული ამხანაგები ახდენენ სრ. სა- ქართველოს მასშტაბში მოწვეულ კონფერენციით. ყველა დარგის, ყველა კლასის, ეროვნების წარმო- მადგენელნი შეგუჯდებულან თეატრის წინ და სცილობენ ამ დიდ ისტორიულ ყრილობაზე დას- წრებით უშუალოდ გახდენ მოწვენი პარტიის ყო- ფილ მენშევიკების მუშაობის და დაშლის. სტუმრე- ბი აუარებელია, ძლიერ ძნელია შესვლა ბილეთები წინასწარ დარიგებულია. დელეგატები, „ნოეს“ სა- სტუმროშია დაბინავებული, იკრიფებიან მუშები, სტუმრები, პარტიის წევრები, ორგანიზაციების, პროკავშირთა და დაწესებულებათა წარმომადგე- ნელნი სასწრაფოდ გროვდებიან. აღსანიშნავია, რომ დელეგატები უმრავლესობა მუშები და გლეხე- ბია სრულ 7 საათზე ყრილობა იხსნება.

უკარგე მუხია ინტერნაციონალს. პარტიის სახელით ამხ. ალექ.

უმალეს საბჭოებს ბ. ტორიშელის საშვალებით ბენზინი—ყველაფერი ეს მთავარი.

მიღებულ და აგრეთვე ურთიერთ შორის შეგ- როვილ ფულით უყიდათ 4 ფუთი სუხარი, ერთ ნა- ხევიანი ფუთი ქონი, ბანდულები—ყინვაზე სასაირუ- ლო ქალამნები, ყავა, წამლები და სხვა წვრილმანი ნივთები.

სათვალეობი ზოგს უყიდა, ზოგს თვითონ გა- უყიდა. სათვალეობი კი ასეთ მგზავრობაში აუ- ცილებელია, უნდა იყოს ფერადი. იხმარება თოვ- ლზე მის მეტი ბრწყინავობიდან შესაძლებელ დაბ- რმეების ასაცილებლად.

ყოველივე ზემოაღნიშნული ნივთები და სურ- სათ-სანოვანი ელგა ერთ ოთახში, იქვე იყო სათი- თოთ ყველა მონაწილეთა ჩანთები, ხურჯინები, ტომრები, ნაბდეები, ქურქები და სხვა.

გიორგი იჯდა ელსმენთან და მივალს შესა- ხებ მჭინდა ბასი.

გახდა რვა საათი, ცხრა, ათი — მაგლა არ სჩანდა. გიორგი ისევ ელსმენთან არის. შემოდის ხოლმე და გადასცემს სპარტაკელთ ახალ-ახალ ცნო ბებს. მაგლა გაფუჭებულია და მეორეს გამოგზავნი- ანო. მაგრამ მეორეც გაფუჭებულია და შუადღი- სათის უტყველად იქნება. უძინარნი, ზოგიერთმა ისევ ძილს მისცა თავი, ზოგი ვარჯიშობას შეუდგა: ჩაქილდეს მესამე სართულიდან — აივნიდან მაწარი ჭაჩაზე და ჩაიდან და ამოდინ სპარტაკელი თო- კის საშვალეობით: ხალხი მოვროვდა ქუჩაში. არის სიცილი, მხიარულობა. ერთი სპარტაკელი უძახის ქვემოთ მეორეს: „ჩამოიარე ხალხში, ფული შეაგ- როვიო, სეირს რომ უქექერისო“. ესეც მოსწყინდათ.

ხელი მიჰყვეს წიგნებს, კითხულობენ. ამ ცდაში გახდა მეორე საათი. ორის ნახევარი იყო მაგლა რომ მივიდა. შეიქნა ხმაური, ბარგის ჩაზიდვა-ჩა- ლაგება. სხვათა შორის აღსანიშნავია, რომ მაგლა მარტივად კარგი იყო, დიდი. 27 კაცი თავის ბარ- გი ბარხანით სათანადოთ მოეწყვენ. სრული ორი საათი იყო მაგლა სპარტაკელებით რომ დაიძრა განის ქუჩიდან და დიდის ხმაურით და „ვაშა“-ს მახლობლად სპარტაკელი გაემგზავრე მცხეთის მი- მართულებით იმ გადაწყვეტილებებით, რომ ღამე გა- ირება მოუხდებოდა ქალაქ ქუჩებში.

სპარტაკელი უკვე სტეფანწმინდაში არიან, ალბათ უკვე შეუდგან მწვერვალზე ასვლას; ვინ იცის, როგორ გაიფანტენ და მოედვენ მითილეთს; ვინ იცის, როგორ უხსნიან ხალხს ტანვარჯიშობის მნიშვნელობას სტეფანწმინდაში. ალბათ ინახულეს ალექსანდრე ყაზბეგის საფლავი. ვინ იცის, უკვე გ- ნიქოლაძეს ვაჯა-ფშაველას თქმის არ იყოს —

„სადა ჰყავს შავარდნის გუნდი ვაქ-კაცი ღამის ფერმანში?“

ჩვენი სამეცნიერო ექსპედიცია კი პროფ. დი-

ფარნივე ყრილობას გახსნილად აცხადებს და მი- მართავს ყრილობას მოლე სიტყვით:

ამხანაგებო დღეს აქ სრულიად საქართველოს ყრილობაზე თავმოყრილია საქართველოს ყველა მახ- რების წარმომადგენელი.

ჩვენ დღეს ვართ გადმოგზავნილი კონფერენცი- ებისგან იმ დადგენილების დასადასტურებლად, რომ- ელიც იყო ადგილობრივ კონფერენციებზე გამო- ტანილი. იშვიათი ამხანაგები, ისტორიაში ასეთი საპასუხისმგებლო ნაბიჯის გადადგმა. ჩვენ საქართ- ველის მშრომელი ხალხი, რომელიც ათეულ წლე- ბის განმავლობაში ვიბრძოდით შრომის განთავი- სლუფებისათვის, მრავალი სხვა და სხვა გზა ვაგ- ვივლით. ის ტაქტიკა, რომელსაც ვიზიარებდით, რა- ელიც აქ დღემდის სწორედ მიგანჩნდა, აი ეს ჩვენ ყველა მახრების და ქალაქის კონფერენციებზე და- ვიწვეთ.

და აი ამ დიდა საქმისათვის გაბედულად მო- ვედით აქ. ჩვენი მოვალეობის შესრულება ეს პა- ტარა გამბედაობა არ არის და ამ გამბედაობისკენ მოგვიწვევს საინიციატივო ბიუროს სახელით და ვა- ცხადებთ გახსნილად სრულიად საქართველოს ყო- ფილ მენშევიკთა სრ. საქართ. ყრილობას (მუსიკა- ინტერნაციონალი. ტაში) ფორტგრაფი იღებს ყრი- ლობის სურათს.

დღესულის მეთაურობით დანიშნულ დღეს, სახე- ლობრ 24-ს, ვერ გაემგზავრა, ვინაიდან დაბრკოლე- ბა იყო მავალს მხრივ, გადაწყვეტილი იყო გასვლა 25-ს; მივიღეთ ქურქები, ფაფახები, ჩექმები, ხელ- თათმანები, შთაბეჭდილებათა შესატანად წიგნაკები, რომელიც დაბრუნებისას დარჩება ობსერვატორიას. ობსერვატორიის დარბაზი სავსეა მრავალ ხელსაწ- ყობით, ნივთებით. სუყველაფერი ჩალაგებულია, შეკრულია.

მივიღეთ აგრეთვე რუკები მყინვარის მიდა- მოების, ერთ ვერსიანი, ობსერვატორიაში ლიტო- გრაფიულად გადაბეჭდილი. ექსპედიციის წევრები იზომავენ და იცვამენ ქურქებს, ფაფახებს, ჩექმებს. არის სიცილი, ცხლევა დავალებები ზოგიერთ წევრებს სურსათის შექმნის შესახებ.

იქვე ოთახში ალგავა ობსერვატორიის სახე- ლონოში გაკეთებული ხელსაწყოები შორ მანძილ- ზე სალაპარაკო—გელოტრომები; აგრედვე ფოლა- დის წერაკვები წვეტიანი ჯოხებით იმავე სახელო- სნოში გამზადებული.

ერთი სიტყვით მავიდები, ტახტები, იატაკი— სუყველაფერი სავსეა უამრავი ნივთებით. მცირე მოლაპარაკების შემდეგ ექსპედიციის წევრები იშლე- ბიან მეორე დღისადღის.

25-ს, დილით, ობსერვატორიაში იკრიფებიან წევრები თავის ბარგი-ბარხანით, გამოწყობილი თბილად, ვინაიდან დილით ოდნავ ცივა, მიღრუბ- ლულია.

მოვიდა თვით პროფესორი ა. დიდბულიძეც, უკვე სასეპითი გამოწყობილი, ფაფახში, ნაბდის ჩე- ქმებში. აძლევს განკარგულებებს, ანაწილებს ყვე- ლაფერს და ყოველივეს; იძლევა სათანადო დარი- გებებს.

მეცხრე საათია, მაგლა არა სჩანს. ელსმენზე მიდის დამკვირვებელი. მოულოდნელი ამბავი. მაგ- ლა გაფუჭებულია და იქნება მხოლოდ დილით, ხვალ 6 საათზე. ექსპედიციის წევრები ძალიან გუ- ლნატყენ და ოდნავ გაჯავრებულნიც დაიშალენ.

მეც მთელი დღე სახლში ვიყავ. მრცხვენოდა ქალაქში გასვლა. რამოდენიმეჯერ დავემშვიდობე ნაცემო-მგობრებს. თითქმის იმედო დაემეარვა წა- სვლის. მაგრამ ხვალინდელი დღე უეჭველად, ასე- თია ცნობა განათლების კომისიარიატიდან. და სწო- რედ ამ იმედით ვაგზავნი წერლს „ტრიბუნა“-ს რედაქციასში.*

ხოხო ასლანიშვილი.

რედაქციის შენიშვნა: საქართველოს ფიზი- კურ ობსერვატორიის სამეცნიერო ექსპედიცია უკ- ვე გაემგზავრა მყინვარისაკენ კვირას, 26 აგვისტოს, დილით 10 ნახ. საათზე. ექსპედიციას ახლავს ჩვენი სბეციალური კორესპონდენტი.

აგრედვე კითხულობენ მომართვას და მისალ- მებას ქვემო-ქალის რაიონიდან.

ამ დროს ყრილობაზე გამოცხადდა პოლიტი- კურ პარტიმართა ჯგუფი რიცივით 23 მენშევიკი, რომლის წარმომადგენელმა ხეიჩამ დეკლარაციის წაკითხვის შემდეგ დასძინა—ესაღმება ყრილობას, მაგრამ იმდენაც არის დასუსტებული, რომ არ შე- უძლია მეორე რაიმის თქვა.

— მე ბედნიერი ვარ, რომ შეგვხდით ამხანა- გებო, რომელთადაც არა ერთი ორი წელი გამიტა- რებია რევოლუციონურ მუშაობაში.

თავმჯდომარე, დიდიურ წესრიგში პირველი კითხვა არის მარტინოვის მოხსენება: „კაპიტლის- ტური ევროპის დაშლა და კომუნისტური ინტერ- ნაციონალი“. მეორე საკითხი—„საქართველოს სოც. დემ. ტაქტიკა და პარტიის თვით ლიკვიდაცია“. მე- სამე—„ეროვნული საკითხი“—მომხსენებელი არ. რუხაძე, მეოთხე „საბჭოთა აღმშენებლობის“ მე- ხუთე დეკლარაციები, რეზოლუციები და მიმარ- თვები, მეექვსე— მიმდინარე საკითხები. გავეთ თუ არა რაიმე საკითხები?

დელეგატი (ადგილიდან)—ვინაიდან სოც.-დემ- მოკრატული ორგანიზაცია ახდენს ლიკვიდაციას უნდა განვიხილოთ საკითხი და გავაშუქოთ რა უნ- და ქნას მარქსისტულმა ორგანიზაციებმა.

თავმჯდომარე რამდენადაც ვიცი არსებობს ბიუროები ყოფ. ახალგაზრდა მარქსისტებისა, რომელნიც მოაწოდებენ ახლო მომავალში კონფერენ- ციებს ადგილობრივ და შემდეგ მოიწვევენ ყრილო- ბას. მე მგონია ამის შესახებ აქ ლაპარაკი უაღვე- ლო იქნება. საქმე დაწყებულია, მეტი რაღა უნდა უყოთ (ხმა ადგილიდან—„თქვენი გარკვეული გზა“). ჩვენი გარკვეული გზა არის პარტიის თვით ლიკვი- დაცია. აი ჩვენი გზა (ტაში).

დელეგატი (ადგილიდან) შევიტანოთ საკით- ხი პოლიტიკურ პარტიების შესახებ.

თავმჯდომარე. ეს იქნება მაშინ, როდესაც დეკლარაციის წარმოდგენით იქ იქნება პოლიტი- კური და არა პოლიტიკური პარტიების შესახებ.

დიდიურ წესრიგს ყრილობა ამტკიცებს. შემდეგ ამისა გამოშუშავებულ იქნა რეგლა- მენტი, რომლის ძალით მომხსენებელს ეძლევა ერთი საათი, სამოლო სიტყვისათვის 20 წუთი. ორა- ტორებს პირველათ 30 წუთი, მეორედ 20 წუთი, პირადი განცხადებისათვის 5 წუთი.

უმრავლესობის სურვილის თანახმად სხდომე- ბი დაიწყება დილით 10 საათიდან 2 საათამდე, ხოლო საღამოთი 6 საათიდან—10 საათამდე.

ამის შემდეგ მარტინოვი აკეთებს მოხსენებას „კაპიტალისტურ ევროპის დაშლა და მე-III ინტერ- ნაციონალი“.

მარტინოვის მოხსენების დამთავრების შემდეგ შეეკითხვნენ დელეგატები, რის შემდეგ სხდომა შეს- წყდა.

საბურთალოს სიკვდილი მთლის

(ტვ. აღმასკომის საყურადღებოდ)

ამ ბოლო ხანებში მუდმივ წვიმების გამო კვლავ დაქობდა საბურთალოს მიწაში; დადგა გუ- ბები, აიჭის ახალშენის ჩავარდნილი დაბლობები წყლით, გაბაზვილის ყოფილი ბალი გადმოვარდნი- ლი ნიღბით ტბად გარდაქცა, რადიოს წინ შე- გროვდა წყალი და სხვა. უკანასკნელ სიტყვების გა- მო ეს ვიკებები და ტბები აშშორდა, საშინელი სუ- ნი აღის... გავრცელდა მწერები, გამრავლდა კოლოები, აუარებელი კვერცხები სდევს რბებში და მოკლე ხანში მრავალი კოლო ესტუმრება ჯერ საბურთა- ლოს და შემდეგ ტფილისს და განდებდა კვლავ ციებ-ციხელება, რის ნიშნებიც უკვე საქმათა საბურ- თალოს მცხოვრებთ შორის.

ჩვენ კვლავ საშინელ უბედურობის წინაშე ვდგევართ. ჯერ კიდევ 6,000 მცხოვრებიდან განახევრე- ბული და გაუბედურებული ხალხი, თუ ამ ავადმყო- ფობამ, მალარიამ, წელსაც შეუტია, სულ დაფრთ- ხება და დაუშენდება. სახლების ნგრევა, რომელიც

გამოწვეულია, როგორც აღმშენებლობითი ისე კულ- ტურულ ეკონომიურის უყურადღებობით და დაუბ- მარებლობით ამ უბნისადმი, ჯერ არ შეჩერებულა. მაშინ, როდესაც საბჭოთა ხელისუფლების ორგა- ნოები ჰქმნიან მუშათა კვარტალებს სხვა და სხვა უბნებში, ამ დროს მზად აშენებული მუშებით და ბოვანო მშრომელი ხალხით, მიწის მუშებით დასა- ხლებული საბურთალო, რომელსაც დიდი ისტორი- ული მომავალი აქვს ქალაქის ამ მხრივ ინერციულ ზრდით, განადგურებამდე მისული და სიკვდილი მივლის.

საბურთალო ძლიერ გაღარბდა ამ ავადმო- ფობის დროს, მცხოვრებნი მოკლებულნი არიან სა- შუალებას საშუალო კვება-ქამისას, ხოლო მალარია იწვევს მეტს მოთხოვნილებას შესუსტებულ ორგა- ნიზმის აღსადგენად კვების მხრივ. სასურსათო კო- მისარიატმა და მუშკომის ორგანიზებმა აუცილებ- ლი უნდა გახსნან „მუშათა კოოპერატივი“ (ერ- კოპი) საბურთალოზე, სადაც საქმაოდ რიცივია მუ- შების და ღარიბი მცხოვრებლების, ვიდრე სხვა შე- დარებით მდიდარი უბნებში.

საქორთაო გაიხსნას სამკითხველო, მოეწყოს მუ-
შათა კლუბი, თორემ ხალხი დაშორებული ტვი-
ლისს მოკლებულია ყველაფერ სულიერ სახრდოს
და გართობას.
წყლის საკითხი ძლიერ თავსატეხად სდგას
საბურთალოზე, ორი ონკანი არ ყოფილა მცხოვრებ-
ლებს და საწყალი ათარები, მალაქები და ახალ-
შენილები ორ-სამ ვერსზე ზიდავენ წყალს, ხოლო
ვედისის მცხოვრებნი მდ. მტკვრიდან. ეს ხელს უწე-
ს ავადმყოფობას. ქალაქმა ეს უნდა მოაგვაროს
დაუყოვნებლივ.

ბორანის საკითხი ვერ მოთავდა ჯერ კიდევ
თითქოს დაიწყეს აშენება, მიიტანეს მასალა მაგ-
რამ ამ ქაშამდე ვერ ააშენეს, ხოლო რკინის გზელ
მუშებს და მცხოვრებლებს ირგვლივ უხდებიათ სია-
რული ან ნაგებობა აუარებელი ფულის გაღებით და
შიშით.

ქალაქმა მალე უნდა დაასრულოს ბორანის აშე-
ნება.

არის ერთი თავსატეხევი საკითხი საბურთა-
ლოზე: მიწის რეფორმის გატარება. საბურთალოზე
სხვა და სხვა მოდგმის და პროფესიის ხალხი სცხო-
ვრობს და ეს გარემოება ართულებს მისი სასურვე-
ლად დამთავრებას.

დღევანდელი გაქირავებული ეკონომიური
მდგომარეობა ჰქმნის მოთხოვნილებს არა მიწის მუ-
შებში მიწის მიღებისას დროებით თავისი პირადი
ანგარიშისათვის. ყველა ვაჭარი ჩარჩი ან სხვა ელ-
მენტო სცილობს მიწის მუშების საქმიანობას ხელი
შეუშალოს. მაგრამ არიან სპეციფიური ნამდვილი
მშრომლები, რომელთაც არ ყოფილა მიწები. ესენი
არიან განსაკუთრებით ვეცისელები, მუშა-მოსამსა-
ხურები, თათრები, რომელნიც უკვე ათეულ წლე-
ბით მისდევნენ მიწის მუშაობას. შარშანდელმა წე-
ლწინად დიდად დააზარალა ხალხი-არც მოსავალი
იყო გვალვების გამო, არც საკმაო მიწები, ვინაიდან
ქ. აღმასკომმა ახალ თათრებს, ვეცისელებს და მუშა
მოსამსახურებებს ჩამოართვა 55 დესეტინა მიწა და
ამან ისეც მცირე მიწის რაიონში შექმნა მიწის სი-
სიწროვე, ერთი-მეორეს საწინააღმდეგო ბრძოლა, სა-
ადგილ-მამული განყოფილება იმედა ამ მიწებს
დაუბრუნებს მათ, ვისაც ეკუთვნის და, ჰქონდა. არაა
საჭირო გამწვავებ ავეროვნული შუღლი, და გადა-
ტერება, რაიც ემჩნევა ამ ბოლო ხანებში. საბჭოთა
ხელისუფლება არ მისცემს არაფერს საშუალებას, რომ
არა მიწის მუშებმა მიიღონ მიწები.

მიწის სიკვდილიანობა-ეს ის ქვეყნობედა,
რომელიც რევოლუციონერ მშრომელ ხალხს მის-
ცემს უფლებას თავის კლასობრივი ინტერესი დაიც-
ვან.

საბურთალოს მშრომელი ხალხი მოვალეა ნიჭ-
ბებით, წირაქებით გააშროს პატარა-პატარა გუბე-
ები და ტბები, ვინაიდან ამით ჩვენ თავს ვიხსნით
სიკვდილისგან. ამის შეგნება ჩვენ უნდა გვექონდეს.
აღმასკომს ზოგიერთ მუშაობაში ჩვენ უნდა დავებ-
მაროთ. ამის მაგალითი შეგნებულ ნაწილს საბურ-
თალოს მცხოვრებლს არა ერთხელ მოუცია დანარ-
ჩენებისათვის. მაგრამ დიდი უმრავლესობა საზოგა-
დოებისა კიდევ ვერ ხედავს ამას—შეგნებით, მაგ-
ნიფიკა უბნის მცხოვრებნი, რომელნიც არაფერსაა მო-
ნაწილეობას არ ღებულობენ საზოგადოებრივ და
უბნის გაჯანსაღების საქმეში, რაზედაც დარწმუნ-
ებული ვართ, რომ ხელისუფლება აიძულებს იმათ—
მიიღონ მონაწილეობა უბნის გაჯანსაღებაში.

ვიმუშაოთ ენერგიულად საბურთალოს ჭაობე-
ბის დასაშრობად. იმედია აღმასკომიც დავეხმარებ-
ბა შეძლებისამებრ. ამ ორ-სამ დღეში ჩვენი ხელათ
ჭაობები უნდა დავაშროთ.

გ. მალრაძე.

ჩვენი სკოლა

**შორაპნის მავრის შრომის სკოლის მასწავ-
ლებელთა გადასამზადებელი კურსები.**

ამ ერთი თვე ნახევრის წინად საქართველოს
განათლების კომისარიატმა ქ. ზესტაფონში შრომის
სკოლის მასწავლებელთათვის მოაწყო გადასამზადე-
ბელი კურსები.

კურსების გამგეთ იქმნა დანიშნული განათლე-
ბის კომისარიატის საშუალო სკოლების მთავარი
ინსტრუქტორი ანხ. ნიკოლოზ კინიკაძე.

შორაპნის მავრში თითქმის ოთხასამდე სა-
ხალხო მასწავლებლებია. აქედან კურსებზე გამო-
წვეულია თითქმის ასამდე. თავისუფალი მსმენელე-
ბიც ბლომადაა. დიდი ზემოთ მოხდა კურსების გა-
ხსნა. გახსნის დროს დაესწრო ადგილობრივი ორ-
განიზაციების წარმომადგენლები. კურსების მსმენე-
ლებს გარდასტოვდა სიტყვით მიმართა შორაპნის მა-
ვრის განათლების განყოფილების გამგე ანხ. პაულე
გველესიანმა; იგი მოუწოდებდა მასწავლებლებს,
რომ კურსების საშუალებით მოეხერხებინათ სკოლის
ცხოვრებაში ახალი მეთოდების გატარება და პო-
ლიტიკურად მომზადებულებს შეძლებოდათ ჩვენი
გლუბაკობის გაძლიერება.

სიტყვები წარმოასრულეს აგრეთვე ანხ. კვინი-
კაძემ, ანხ. კვაშალმა და ალ. გორგაძემ. კურსებმა
დაიწყო მუშაობა 18 ივლისიდან. კურსებმა გახსნი-
სთანავე გააჩაღა მუშაობა, დაარსდა წრეები, გამო-
იცა ხელთნაწერი ჟურნალ-გაზეთები და სხვა... ლე-
ქტორებმა მოწვეულ იქმნა საუკეთესო ძალები.

რამდენი დრო გადიოდა, კურსებს აუარებელი
თავისუფალი მსმენელები აწყდებოდა, კურსები ისე
გაივსებოდა ხოლმე, რომ დარბაზიც კი არ იტევდა
მათ. კურსების პროგრამაში შედის პოლიტიკური
და პედაგოგიური ციკლები. უმთავრესი საგნები
უკვე იქმნა გატარებული, განსაკუთრებული ყურა-
ღლება მიიქცია ანხ. იპოლიტე ვართაგავას ლექცი-
ებმა, რომელიც კითხულობდა ახალ პედაგოგიურ
საკითხებზე და ქართულ ლიტერატურაზე. კურსებ-
ზე ინტერესული მუშაობა სწარმოებს, მსმენელებს
არც ერთი თავისუფალი საათი არ აქვთ.

თუ არის ლექციები და თუ არა-წრებში მუ-
შაობა. ანხ. საველ აბულაძის ხელმძღვანელობით
დაარსდა ლიტერატურული და შრომის სკოლის
წრეები, წრებში იქმნა ვაკეთებული მოხსენება რა-

მოიდენჯრემე. ლიტერატურულმა წრემ გაასამართლა
რამოდენიმე ლიტერატურული ნაწარმოებნი.
ანხ. ალ. გორგაძის, ალ. ნიკაბაძის და ნიკ-
ბარანაძის ხელმძღვანელობით დაარსდა გეო-
გრაფიულ ისტორიული წრე, აქაც იქნა ვაკეთებუ-
ლი მოხსენებები საქ. ეკონომიური გეოგრაფიიდან.
ასეთივე წრეები მუშაობდა სხვა საგნებშიც. მსმე-
ნელებმა მოაწვეეს ექსკურსია „სანერგეში“, რომელ-
საც ხელმძღვანელობდა კურსების ლექტორი ანხ.
ისიდორე კოსტავა; ექსკურსიას სანიმუშო ხასიათი
ჰქონდა და სამაგალითოდ იქმნა იგი შესრულებუ-
ლი.

ექსკურსია მოეწყო აგრეთვე „გაქევიში“, (ს.
ილიეში) აქაური სახელმწიფო ბაღი იქმნა კურსან-
ტების მიერ დათვალიერებული და ბევრი მასალაც
მიიღეს მათ სამეურნეო დარგიდან.

კურსებმა გამოსცა სანიმუშო პედაგოგიური
კვლევის გაზეთი; განსაკუთრებით ყურადღება მი-
ექცა კურსებზე საკრებულოს მუშაობას, ამას იმი-
ტომ მიექცა ყურადღება, რომ კურსების დასრულე-
ბის შემდეგ სოფლის მასწავლებლებმა შესძლეს გა-
უძღვეს სოფლის პოლიტ-განმანათლებელს და კულ-
ტურულ-განმანათლებელ მუშაობას.

კურსებზე შესდგა პედაგოგიური საბჭო და
მსმენელთა კომიტეტი, რომლებიც ხელი-ხელს ჩა-
კიდებულნი მუშაობენ კურსების საკეთილდღეოთ.
დიდი ღვაწლი მიუძღვის კურსების წინაშე „ქალა-
რა“ მასწავლებლებს ანხ. ისიდორე კოსტას, რომლის
უნარიანობამ და საქმიანობამ კურსები ფეხზე დაა-
ყენა, როგორც სამეო დარგში, ისე სამოსწავლო-
ში. კურსების გამგისა და ლექტორების ენერგიულ-
მა მუშაობამ დიდი ნაყოფი გამოიღო და კურსების
დანიშნულება სადგებით იქნა შესრულებული. იმე-
და შორაპნის მავრის კურსებს არც სხვა მავრის
კურსები ჩამოშორდება, და თავის დანიშნულებას
საგნებით მიაღწევს. შორაპნის მავრის გადასამზადე-
ბელ კურსების მსმენელი მასწავლებლები სულ მალე
დაუბრუნდებიან თავიანთ სოფლებს და გააჩაღებენ
მუშაობას ახალი პედაგოგიური პრინციპების მიხე-
დვით. კურსები ავგისტოს ბოლოში დაასრულებს
მუშაობას და მსმენელებიც დაუბრუნდებიან თავიანთ
სკოლებს.

ა. ილმელი.

პროკინ'კიაში

წადგარი. განუწყვეტელი წვიმების შემდეგ
თითქოს დარები დადგა, მაგრამ დროებით; ამ ქა-
შამთ კვლავ ცივი და ღრუბლიანი დღეები არის.
ასევე და ვაცილებით უფრო მუდუშისანი დღეები
არის ბაკურიანშიც, რომელიც მუდამ ნისლია გახ-
ვეული. თორღი ბაკურიანში არ მოსულა (ამის შე-
სახებ შემიძღარი ცნობა იყო გაზეთში), ხოლო ახ-
ლობელ მთებზე კი არა სჩანს.

მოაგარაკევი ნაწილობრივ უკვე აიბარგენ და
შინისკენ მიეშურებიან; განსაკუთრებით ცივა ამი-
ღებმა შეაშინეს მოაგარაკენი.

კვირას, ავგისტოს 19-ს, შესდგა ქართულ
დრამატულ სტუდიის წადგარი მყოფ სტუდიელ-
თა უკანასკნელი საღამო. საღამოს ხალხი მრავლად
დაესწრო და კმაყოფილიც დარჩა.

ძლიერ ცუდი მდგომარეობა შექმნილი მო-
გარაკეთათვის იმის გამო, რომ წადგარში, სადაც
ყოველწლიურად ასეული მოაგარაკენი ჩამოდინან,
ერთი უხვიანი აბანოც კი არ არის; ასეთი ვითარე-
ბა სამხედრო ანტისანიტარულ მდგომარეობას ქმნის,
მით უფრო ისეთი ამიდების დროს, როდესაც ად-
გილობრივი პატარა ნდინარეებით სარგებლობა შე-
უძლებელია. ასეთი მდგომარეობა უპირველეს ყუ-
რადღებებს უნდა იქცევდეს ადგილობრივ აღმასკო-
მისას, რომელიც როგორც სჩანს არც იმდენად იწუ-
ხებს თავს ამ უდიდესი ნაკლის შესავსებად. აბანოს
აგება წადგარისათვის გადაუდებელი საკითხია და
ახლავე უნდა იქნეს მიღებული ზომები, რათა ის
მომავალი წლისათვის მაინც მოეწყოს.

გოჩა. № 398.—3—1.

ამიერ-კავკასიის ს. ს. რ. რკინის გზათა

გ ა მ გ ე ლ ბ ა

ამით აცხადებს, რომ ა. წ. 5 სექტემბერს, დილის 10 საათზე, ამ.-კავ რკ. გზ. გამგეობის ბინაზე (ვაგზლის ქუჩა, № 1) დანიშნულია
წერილობითი საჯარო ვაჭრობა ერთი წლის ვადით იჯარით გაცემაზე:

- ვაგონ-რესტორანების №№ 933 და 912 (მოიჯარადრე—ცხომოძისი და მაჯანაშვილის).
- ვაგონ-ბუფეტის, რომელიც მოძრაობს №№ 3 (4 და 7) 8 მატარებე-
ლებთან ერთად,—ცივი საქმელებით (მოიჯარადრეები—ჩახუნაშვილი, ძი-
ძიგური, თოღუა და მუჯირი).
- 1 კლასის ბუფეტების შემდეგ სადგურებზე: ფოთი—სად. ფოთი—
ნავთსადგური, სუფსა, რიონი, ქუთაისი, შორაპანი, მოლითი, ბორჯომი,
თელავი, კარდინახი, წნორის-წყალი, სანაინი, შავალი, ეჩმიანინი, საგირი,
სურახანი, იაშმა, კუსარ-ჩაი.
- ხავაჭრო კარვების შემდეგ სადგურებზე:
აბაშა (კიკნაძის შენობა), შორაპანი, ხაშური (ხარებავის შენობა),
წადგარი, მუქუხანი, შავალი, კარაკლისი, ალექსანდროპოლი, კარაბაღური,
საგირი, აჯიკაბული, სურახანი, კუსარ-ჩაი.
- საბორჯომის შემდეგ სადგურებზე: ლანჩხუთი, საჩხერი, გორი,
სანაინი, კარაკლისი, გუბრია, ვიღევი, ნახიჩევანი, ხაჩმასი და ნატანები.
- შემნახველი კამერის სარ. ტვილისში.
- შაკავების შინა-მრეწველობის საგნებით ვაჭრობისათვის: სადგურები
ბაქო 1 და საბუნჩი.
- ის პირები, რომელთაც სურთ მონაწილეობა მიიღონ საჯარო ვაჭრო-
ბაში, თავისი განცხადებები დაბეჭდილ კონვერტებში ან უნდა ჩაავლიონ

ვიკლიოგრაფიის ვაჭირი

ჟურნალი „განათლების მოამბე“
ისტორიული ნაბიჯი გადაიღვა ქუთაისში...
ქუთაისის მავრის სახალხო განათლების მუ-
შაკთ თავის ხარჯზე და განათლების განყოფილე-
ბის მეთაურობით გამოცემის პედაგოგიური ჟურნა-
ლი „განათლების მოამბე“.
რუბიკონი გადაიღა—ძლიერ ნავსი გატყდა...
ვახ. „ტრიბუნის“ ფურცლებზე მილიონ-ასჯერ
აღნიშნულა ქართულ პედაგოგიურ ჟურნალის აუცი-
ლებლობა...
და აქ პირველი ნაბიჯი დასავლეთ საქართვე-
ლომ გადადგა...
უფლებად სასიხარულოა...
ამიერიდან მასწავლებლებს საშუალება ექმნე-
ბათ საკუთარ ჟურნალში აწარმოონ ესა თუ ის სა-
ინტერესო სჯა-ბაასი და გაარჩიონ სხვა და სხვა
რთული კითხვები.
ამიერიდან დასავლეთ საქართველოს განათ-
ლების მუშაკთაც აქვთ საკუთარი ტრიბუნა—თავის
მოლაპარაკე—მოამბე!...
ახლა ორიოდე სიტყვა ჟურნალის შესახებ.
ჟურნალი მეტად მცირე ფორმატისაა (16
გვერდი); რა თქმა უნდა თანდროული სიმცირე ამის
მიზეზია, მაგრამ ეს დამძულ უნდა იქმნას.
გაღებულ ხარჯს ცოტა კიდევ რომ წაშე-
მატონ განათლების მუშაკებმა, ჟურნალის ტანი უფ-
რო გაიზრდება, თორემ 16 გვერდიანი ჟურნალი
აბა რას ამოწურავს განათლების ურთულეს კით-
ხვებს?...
ტენიკურადაც მასალათა დალაგება ვერ არის
მარჯვეთ მიხდენილი.
მაგალითად № 2-ში ფელეტონისებური წელი-
ლი „ზოგადი დიდაქტიკა“—უადგილოთ არის დაწ-
კებული. არც პირველსა და არც მეორე ნომერში

განათლების ქრონიკა...
ბანი მოთავსებული არ არის...
საერთოდ ცხელი და სუფთა...
ნაკლებად აღძრული.
მიუხედავად ზემო ხსენებულ ზოგად ნაკლისა
ჟურნალის გამოცემა უსაზღვრო სიხარულს იწვევს
მასწავლებლებში.
სხვანაირად არც შეიძლება...
მასწავლებლები საქართველოდ სულიერ სახ-
ლოს და ის რამოდენიმე უკვე ელირსათ!...
ამ ახლო მომავალში მათ ჟურნალში აღბ-
რამდენიმე სხვა და სხვა განყოფილება იქმნე-
რომელშიც, ჩვენ ვუპირობთ, პოეზიის დარგებსაც
მიეცემა ბინა...
ვუსურვოთ ჟურნალ „განათლების მოამბე“-
ს უფრო განვითარდეს და გადიდდეს
ანება.
ჩვენი უფულითადესი საღამო „განათლების
მოამბე“-ს.
ვერაპიელი.
წერილი რედაქციის მიმართ
მოქალაქე რედაქტორო!
ნება მიბოძეთ თქვენი პატივცემული გაზეთის
საშუალებით ღირსესი მადლობა გამოუცხადო ქა-
თველთა შორის წერა-კითხვის გამავრცელებელ
საზოგადოებას, რომელმაც შემოსწირა ა. რ. რ-
რეთლის წიგნსაცავ-სამკითხველოს 25 ქართუ-
ლი წიგნი.
წიგნსაცავ-სამკითხველოს გამგე ა. ნორაძე
რედაქტორი—სარედაქციო კოლეგია.
გამომცემელი—მთავარი კომიტეტი.

ზემო-ავჭალის ჰიდრო ელსადგურის სამუშაოთა სამ-

მართველო ამით აცხადებს,
რომ ა. წ. 5 სექტემბერს მის მიერ დანიშნულია

შ ე ქ ი ბ რ ე ბ ა

ერთსართულიანი აპარით დასურული სახლის იჯარით აღაზის უბანზე

სახლი იქნება აგებული ნამტკრევი ქვისაგან და შემდეგი ზომის გეგმაში 11, 20, სულ დაახლოებით
140 კუბ. საფ. მასალები იქნება „ზაპესის“, ხელსაწყობები კი მოიჯარადრის. სამუშაო შესრულებულ
უნდა იქნეს ერთ თვე ნახევარში.

იმ პირებმა, რომლებსაც სურთ აღიონ აღნიშნული სამუშაო, უნდა შემოატანონ ამის შესახებ
წერილობითი განცხადება დაწესებული ნიმუშის ბლანკზე წარწერით:

„ზაპესი“-ს სამუშაოთა უფროსს ა. წ. 5 სექტემბრის შეჯიბრებისათვის. ამავე დღევე გაიხსნება
პაქეტები. ფასები აღნიშნული უნდა იქნეს ჩეკონების მანეთებში. ფულის გადახდა იწარმოებს საგ-
დასახადო ქვითარის შედგენის დღეს ამიერ-კავკასიის ფულის ნიშნებით თანახმად ტვილისის საგ-
ლიტო ბირჟის კურსისა.

**განცხადებასთან დართული უნდა იქნეს ქვითარი ზაპეს-
კომის საღაროში ზაიჯ. თანხის 50 პროცენტის შესახებ**

საწინდარი უძრავი ქონებისა და სხვა ამგვარის სახით მხედველობაში არ იქნება მიღებული და
საწინდარის შემოტანისაგან არავინ არ განთავისუფლდება.

საწინდარი იმ პირებს ან ორგანიზაციებს, რომლებიც აიღებენ სამუშაოს, ვადიდებულ იქნება
საერთო ჯამის 10 პროცენტამდე პირველი მისაღებ თანხიდან 10 პროცენტის დაქვით და დარბ-
ნებულ იქნება სამუშაოს შესრულების შემდეგ.

ზაპესკომი იტოვებს უფლებას გასცეს სამუშაო არა უმცირეს ფასებშია, მიიღებს რა მხედ-
ლობაში მოიჯარადრის წინანდელ მოღვაწეობას და მის გამოცდილებას.

ვრცელი პირობების და ნახაზების გაცნობა შეიძლება ზაპესის ტენიკურ განყოფილებაში ყო-
ლივე დღის 10—12 საათამდე. ქ. ტუალისი, კ. დუშაძის ქუჩა, სახლი № 3 იქიდანვე გაიცემა დაწ-
სებული ნიმუში ბლანკებისა განცხადებისათვის.

ზაპესის სამუშაოთა უფროსის თანაშემწე გ. კიკნაძე.

სპეციალურად ამისთვის საბჭოს დარბაზის კარებთან გამოკიდულ ყუთში
ან გამოგზავნონ ასეთები წინდაწინ ფოსტით. კონვერტებზე, რომლებიც
მოტანილი იქნება პირადათ, ან ფოსტით გამოგზავნილი, უნდა ეწეროს
„ამ.-კავ. რ. გზ. სამმართველოს, ბუფეტების, კარავებისა და სხვა საჯარო
ვაჭრობისათვის“. განცხადებაში კი აღნიშნული უნდა იყოს, სახელდობო
რის ალბა სურს იჯარით მომწერს და როგორია მის მიერ წინდადებულ
წლიური ფასი მშვიდობიან დროის მანეთის ანგარიშით.

განცხადებას თან უნდა დაერთვას:
1) ქვითარი ბეს შეტანის შესახებ, რომელიც უნდა შეადგენდეს წი-
ნადიდებულ ფასის არა ნაკლებ 10 პროც., რამოდენიმე საჯაროს აღნის
მსურველებმა უნდა შემოიტანონ ცალკე განცხადებები აღნიშნულ წესით
და წარმოდგენილ საიჯარო ფასის ცალკე ბეს შეტანით, რომელიც ყოველ
ცალკე შემთხვევაში უნდა შეადგენდეს საიჯარო ფასის არა ნაკლებ 10
პროც.-სა. 2) შემოტანილ განცხადებებზე თანდართული უნდა იქნეს სა-
ღარო გადასახადის ნიშნები.
იჯარით ვაკების დროს სამმართველო იხელმძღვანელებს არა მარტო
განცხადებულ ფასებით, არამედ რკინის-გზის მეურნეობის ინტერესებთან
გამომდინარე სხვა მოსაზრებითაც.
დაწვრილებითი ცნობების მიღება შეიძლება ყოველ დღე 12—2 სა-
ათამდე, გარდა უქმე დღეებისა (ტვილისი, ვაგზლის ქუჩა, № 1, ოთახი № 6)
№ 397.—3—5